

Kép: Apáczai Csere János Pedagógusok Háza

Határon túli továbbképzések a tavaszi félévben a Könyvtári Intézet szervezésében

2025 tavaszán határon túli továbbképzési programunk keretében – hosszú évek gyakorlatát folytatva és partnereink igényeit előzetesen felmérve – öt helyszínen szerveztünk továbbképzést magyar ajkú könyvtároskollégáink számára, a résztvevők száma összesen 64 fő volt. A sepsiszentgyörgyi Bod Péter Megyei Könyvtárban április 2. és 4. között, 20 órában digitálizálási és repozitóriumokkal kapcsolatos, a pélmónostori és az ipolysági városi könyvtárban április 28-án és május 26-án, 8-8 órában gyerekkönyvtáros ismereteket adtak át felkért oktatóink. A királyhalmeczi városi könyvtárban április 29-én, 8 órában az olvasásfejlesztés új módszereivel, a csíkszeredai Apáczai Csere János Pedagógusok Házában május 22-24. között, 20 órában a coaching technika könyvtári alkalmazásával ismerkedtek meg a határon túli résztvevők. Az alábbiakban oktatóink tapasztalatait, benyomásait idézzük.

Bilicsi Erika – Holl András

MTA Könyvtár és Információs Központ

„A sepsiszentgyörgyi Bod Péter Megyei Könyvtár keresi a módját annak, hogy a bibliográfiai leírásokon túl digitalizált, teljes szöveges tartalmakat is tudjanak kezelni, szolgáltatni. Látszik, hogy az elmúlt években sok mindennel, köztük felhőszolgáltató tárhellyel próbálkoztak, keresik a lehetőséget, hogy a Monguz szoftverportfóliójából és szolgáltatásai-ból mi segíthetne nekik. Mi elsősorban a repozitóriumi szolgáltatások ismertetésével készültünk. Ez újdonság volt nekik, de nem biztos, hogy ez az irány, amerre tovább kell menniük. Átbeszeltük a digitalizálás, digitális tartalomszolgáltatás kérdéseit. Ők elmondták, milyen a helyzetük, milyen megoldásokkal próbálkoztak, milyen gondokkal taládkoztak, ezekre mi igyekeztünk reagálni, válasz-

kat, ötleteket adni. Nekünk úgy tűnt, hasznosnak érezték a velünk való konzultációt.”

Dienes Éva

FSZEK Sárkányos Gyerekkönyvtár

„Pélmónostoron április 28-án tartottam képzést, főként óvónőknek és persze iskolai könyvtárosoknak, tanítóknak és könyvtárosoknak. Jó hangulatban kezdtünk, érdeklődő, lelkes volt a csapat, minden feladatot, kérést megoldottak. A gyerekkönyvtári ismeretek alapjainak érintésén túl konkrét foglalkozástípusokat is kipróbálhattak olvasni nem tudó és olvasni tudó gyerekek esetében is. Beszéltünk róla, hogy miért fontos a földre ülni és szőnyegen mesélni, mondókák, népmesék is elhangzottak, részleteztük a kortárs és klasszikus irodalom jelentőségét, valamint a játékos, önfeledt, kreatív könyvtárlélményt mint létszükségletet. Könyvajánlókkal is készültem, és a résztvevők is ajánlottak könyveket. A kollégák készítettek egy képes összefoglalót is.”

„Az Ipolysági Városi Könyvtárban sok-sok lelkes gyerekkönyvtáros és néhány iskolai könyvtáros, pedagógus vett részt. Fantasztikus vendégszeretettel és hatalmas lelkesedéssel fogadtak minket, és csillogó szemmel, lelkesen oldották meg a feladatokat. Kreatív javaslatok, megoldások születtek, kipróbálhatták a mesevonatozást ovis gyerekek esetében, vittem rengeteg könyvajánlót, és persze tőlük is kértem könyvbemutatót. A népmesék jelentőségét, mondókázást itt is kiemelttem, ki is próbáltunk mindent, szőnyegen ülve, bebarangolva a könyvtár varázslatos helyszíneit. Megbeszéltük a gyerekkönyvtári brand jelentőségét, terveztek saját logójelképet, és nagyon találó szlogenek is születtek. A könyvtár szerepét, fontosságát is körbejártuk, és érintettük a különböző szá-

„Bemutattuk a silent book-ok keleti és nyugati kultúrákban megjelenő előzményeit, majd a résztvevők példákön keresztül megismerhették, hogy a különböző típusú képkönyvek milyen történetmeselési módokat tesznek lehetővé”

badidős programlehetőségeket könyvtári keretek között.”

A felvidéki képzésre a jelentkezésor a *Rozsnyó-Vidék portál* is felhívta a figyelmet, a *Felvidék.ma* portál pedig részletes fényképes beszámolót közölt.

Péterfi Rita – Goda Beatrix

OH Országos Pedagógiai Múzeum és Könyvtár

„Korábbi felvidéki képzéseink tapasztalatait felhasználva ez alkalommal az olvasásfejlesztésben is sikeresen alkalmazható szöveg nélküli képkönyvekre fókuszáltunk. Bemutattuk a silent book-ok keleti és nyugati kultúrákban megjelenő előzményeit, majd a résztvevők példákön keresztül megismerhették, hogy a különböző típusú képkönyvek milyen történetmeselési módokat tesznek lehetővé. A magunkkal vitt kiadványokból válogatva a könyvtárosok csoportmunka keretében foglalkozásterveket készítettek, amelyeket megvitattak egymással. A tervek különböző korosztályoknak készültek és változatos témákat dolgoztak fel. A műhelymunka során a szlovákiai magyar kollégák megtapasztalhatták, hogy egy adott silent book is többféle módon alkalmazható, akár felnőttekkel is. Egy eredetileg kisgyerekeknek szánt történet a szakemberek saját erő-

forrásainak aktiválására is használható. A visszajelzések alapján elmondhatjuk, hogy a könyvtárosok és a pedagógusok nemcsak élményekkel gazdagodtak, de olyan módszertani ismeretekre is szert tettek, amelyeket akár már másnap hasznosítani tudtak munkájuk során.”

A képzésről a Szlovákiai Magyar Könyvtárosok Egyesülete *fényképes beszámolót* posztolt közösségi oldalán.

Brindzik András – Mikóné Mezei Márta coach-ok

„A képzés kiváló körülmények között valósulhatott meg: az Apáczai Csere János Pedagógusok Házának képviselői professzionálisan és gondoskodóan biztosították mind a technikai, mind az egyéb szervezési feltételeket, és rugalmasan szolgálták ki minden felmerülő igényt is. A helyszín és az oktatóterem inspiráló, tágas és funkcionálisan is teljes mértékben támogatta a munkát. Az előzetes és folyamatos információáramlás gördülékenyen segítette a résztvevők tájékozódását és a képzői munkát is. A csoport rendkívül nyitott, együttműködő és motivált volt a coaching szemléletű, önismereti fókuszú és erősségalapú képzési anyag feldolgozása során. Aktívan, figyelemmel és készséggel vettek részt minden gyakorlatban és beszélgetésben, és a tanultakat már a képzés ideje alatt is alkalmazni kezdték a saját élethelyzeteikben. Többen már az első nap után beszámoltak arról, hogy a szemléletváltás és a technikák konkrét segítséget nyújtottak számukra egy-egy fontos helyzetben. A résztvevők számára a képzés nemcsak tanulási lehetőség, hanem feltöltődést je-

„A gyermekkönyvtári ismeretek alapjainak érintésén túl konkrét foglalkozástípusokat is kipróbálhattak olvasni nem tudós és olvasni tudós gyerekek esetében is”

lentő, minőségi énidő is volt. Egy szeretetközpontú, bizalmi légkörben dolgoztunk együtt, amely lehetővé tette a mély megosztásokat, személyes felismeréseket és önbizalom-erősítést. A gazdag visszajelzésekből kirajzolódott, hogy a coaching szemlélet és az önreflexió elmélyítése valódi igényt elégített ki, és a jövőt illetően is elindított bennük egy belső építkezési folyamatot.”

A képzés beszámolóval kísért fotóit az Apáczai Csere János Pedagógusok Háza a közösségi oldalán tette közzé.

Szeptember elején elindult a határon túli képzések őszi időszaka: a vajdasági Zentán lezajlott élménykönyvtár témájú képzésről a *Magyar Szó* közölt részletes tudósítást és készített az egyik oktatóval interjút, ebből idézünk.

Komló-Szabó Ágnes Bródy Sándor Könyvtár

„Ezt a szemléletet 2020-ban dolgoztuk ki Luzsi Margó kolléganőmmel. Azt próbáljuk meg átadni a könyvtárosoknak, hogyan tudnak úgy dolgozni a saját intézményeikben, hogy ők is és az olva-

sók is jól érezzék magukat. Ennek rengeteg szegmense van, de a mai képzés során egyet emeltünk ki, mégpedig a könyvtárpedagógiai foglalkozásokat. Könyvtárpedagógiát említettem, de alapvetően azok a programok, amiket próbálunk átadni, azok minden korosztályt érintenek. Mivel erre a képzésre sok iskolai könyvtáros érkezett, igyekszünk a kisiskolásokra és a kamaszokra fókuszálni. Elméleti oktatást is tartunk, a képzés elején beszéltünk a Homo narrans, vagyis a történetmesélő ember fogalmáról. Fontos megemlíteni, hogy a felsoroltak mellett a saját élményeiken keresztül időutazásra is hívtuk a kollégákat. Egy székely népmese segítségével próbáltunk olyan könyvtári történeteket felidézni, amelyek valakivel már megestek. Jó, ha tudnak róla a többiek is, mert más is könnyen eshetett hasonló szituációba. Ha még nincs hasonló tapasztalata, akkor is jó, ha hallja, mert tudni fogja, hogy miként oldja meg, ha olyan helyzetbe kerül.”

Programunk folytatódik, terveink szerint az RDA bibliográfiai keretrendszer rejtelmeibe vezetnek be oktatóink a sepsiszentgyörgyi könyvtárosokat, az élménykönyvtár témájú képzés a felvidéki Szepsibe is megérkezik, folytatódik Pélmónostorban a gyerekkönyvtárosok felkészítése és élménymarketing képzést viszünk Székelyudvarhelyre, olvasásfejlesztéssel foglalkozó ismereteket Csíkszeredába.

Hangodi Ágnes

Kép: Községi Könyvtár Muzsla

Kép: Pélmónostori Városi Könyvtár